

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 " " Negyed évre 2 " " Egyes szám ára 20 fillér.		A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czímelve Túróczenzentrónba küldendők.	— Hirdetések legutókosabban, árszájly szerint. — Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árában — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad. Nyiltér soronként 40 fillér.
---	--	--	--

Pánszláv vakmerőség.

Van a vágujhelyi tót népbanknak egy tisztviselője, Hrusovsky Igor, aki lapot is szerkeszt, a „Povazské Noviny“ havilapot. Ez a lap mindent hírdet, mindent terjeszt, a mi a tót nép veszedelmére, kárára lehet: pánszlávizmust, antiszemizmust, demagógiát s ha Vágujhely környéke az ultratót tévatanok meleg löszke lett, ez első sorban a Markovicé testvéreknek és Hrusovskynak a kétes érdeme. A magyar hatóságok nem imponálnak ezeknek az uraknak, úgy beszélnek, irnak róluk, mint valami szükséges és csak kegyelemből megtartott rosszról, amit esetleg el is lehet kergetni, eldobni. Hrusovskynak ezért már ismételtlen gyilkolt meg a baja, eddig azonban jobbra sikerült neki kibujnia ultratót és demagóg üzelmeinek következményei alól. Ez azonban nem arra tanította meg, hogy óvatosabb, okosabb legyen, hanem inkább arra buzdította, hogy megkíméletlenebbül, vakmerőbben intézze támadásait minden ellen, ami neki nem tetszik.

Lapja szeptemberi számában azután tetőpontját érte el a vakmerősége, amennyiben egy tencsenteplézi tudósításban azzal gyanúsította meg Osztróluoczky Géza tencsenteplézi főispánt, hogy csupa hasonlóságokból és legfelső kitüntetés hajhaszásából arra törekedett és törekszik, hogy a d'Harcourt ligénia tulajdonát képező Tencsenteplézet Frigyes főherceggel jó áron (négy millió koronáról beszél) megvettesse; tehát ugyszólván a grófné felfogadott ügyökének tünteti fel a főispánt, aki csak azért milliomas, mivel ügyes üzletember is egyuttal. Azt a nyári parkünnepélyt is csak azért rendeztette Tencsenben a főispán, hogy alkalma legyen Frigyes főhercegnak és nejének figyelmet ráterelni d'Harcourt grófné nagylelkű ajándékára, — a tencsenti festői varomrokra, — amit Tencsen városának adott és elvezetni a főhercegné párt Tencsenteplécre s az utat egyengetni a jó üzlethez.

„Wie der Schelm denkt, so spricht er.“

A rágalom igen kitérő eszköz a tót túlköz kezében. Calunniare audacter, aliquid semper laeret. Tencsenteplézi nagy felháborodást keltett a tót zúglap gyanúsítása és rágalma, mert hisz aki Osztróluoczky főispánt, ezt a tétőtől talpig szigorú gentlemet és gazdag főurat ismeri, az tudja, hogy a haszonlesés épp oly kevéssé egyéni tulajdona, mint a felsőbb helyről való kitüntetések hajhaszata s nyilt titok, hogy a főispánt állást sem kereste soha, amióta pedig betölti, csak elismerésre tarthat számot a tétől épp úgy, mint fellőről. Ez az általános felháborodás erkölcsi elégtétellel szolgálhat a megrálgalmazott népszerű főispánnak, aki a pozsonyi sajtóbírósnál panaszt adott be a szóban levő sértő közlemény szerzője ellen s hisszük, hogy a bíróság is elégtételt fog szolgáltatni Osztróluoczky főispánnak.

A Nár. Nov. a népkolai reformról.

A „Národnie Noviny“ Berzeviczy javaslatáról cikkezve, azt a következőkben bíralatban részesíti:

E törvényjavaslatról bátran el lehet mondani, hogy a nemzetségek élete ellen tör. De az már teljesen illuzió, azt kívánni, hogy a gyermek 6—15 éves koráig járjon elemi és ismételi iskolába. Ezt Magyarország lakosságának 7/10-ed részével nem lehet teljesíteni. A 13. cikkelyben külön választatik a vallástól és erkölést. Van-e erkölcs vallás nélkül, vagy megfordítva? Azután előadatik összesen 15 tantárgy. Nines olyan esszai és királyi hercege, kinek fejébe 12 éves koráig ily sok tantárgyat be lehetne verni. Azután a hetedik tantárgy: a polgári jogok és kötelességek. A gyermeknek ninesnek jogai, hanem csak kötelességei szülli és tanítók iránt. — Azután utóljára meg az anyanyelven is lehet tanítani, utóljára azon a nyelven, ami pedig a fő, az elem, a természet, az, az egyedüli okos eszköz, ez jön utóljára. — Továbbá, ahol 20 százaléka a növényeknek magyar, ott a tannyl magyar. Ez a paragrafus — tiszta humberg. A mostani viszonyok mellett hol ninesen 20 százalék magyar? Főkép ha a tanító számítja e perzenteket, aki a Felméltől ötven koronát vár; és minő „magyarok.“ Minden zsidó magyarnak iratja be magát. Ebből tehát kitűnik, hogy az a tétel, hogy az

iskola fenntartója állapítja meg a tannylvet, humberg, mert ezan 20% -kal mindig ki lehet játszani az iskola-fenntartó jogait. Így nem érdemes iskolát fenntartani, hol vallástalan, szabadkőműves „erköléstani“ adnak elő.

Nagyon dicsékesnek azzal, hogy az elemi oktatásról szóló törvényjavaslat által az elemi iskola egységes jellegét nyer. Nagyból védés emél nem képzeltető, mert Magyarországon 5—6 nemzetiség él. Azután hogyan lehet a tanítás hajszlára olyan egy félreeső tót faluban, mint Budapestben a Lipótvárosban? A hitvallások iskoláknak meghagyatik, hogy éppúgy magyarosítsanak, mint az állami iskolák. Maga az egész elborultom száraz dolog, melynek az erőszakos magyarosításon kívül nines más célja. — Az ábécés könyvben nem szabad a tót gyermeknek emlékeztetni az ő édes anyanyelvére, mert az „gyiltelt“ ébresztése a magyar haza ellen“, ilyen könyv fogymélti eljárás alá esik.

„Az elemi oktatásról szóló törvényjavaslat már nem korbácsesal, hanem viperákkal és skorpiókkal vágja a tanítókat és szegény gyermekét, kiket a rettenetes sors arra ítél, hogy Magyarországon szülessenek az országos elnemzetellenes korszakában.“

Minderre természetesen nem igen lehet mást mondanunk, mint azt, amit már hangoztattunk, hogy t. i. teljesen mindegy lett volna a tiszta magyar tannylvet kimondani minden iskolára nézve. A nemzetiségi sajtó akkor sem hányhatott volna erre a javaslatra több szót, mint most. A N. N. különben jóval veszedelmesebbnek látja az állapotokat, mint mi. Mert nekünk az a meggyőződésünk, hogy az új javaslat megvalósítása a Felvidéken nem fog nagyobb mozgalmat előidézni, sőt azt hisszük, hogy még az eddigi állapotok sem fognak általa javulni.

Kár tehát akkora riadalommal fogadni.

Szövetkezeti élet.

Nemrég zajlott le a nemzetközi szövetkezeti kongresszus, melyen számos magvas beszélés hangzottatták az egyes nemzetek szövetkezeteinek képviselői a szövetkezeteknek általános s mindinkább erősödő mozgalmát; sok szakavatásról tanusodó, tárgyilagos beszéd hangzott el a szövetkezetek ideális céljairól, melyek a szövetkezeteknek egyrészt gazdasági jelentőségét, más-

alatt lezajlott szomorú esemény miatt mintegy dühbűgött Béla király a főurakra s az adózatás s tegegyvervélés miatt a gyér nemesség nagyon is elszegényedett. Megyénk ekkori beletét tekintve, IV. Béla előtt gyér nemesség képviselte azt. Thuruich provincia legnagyobb részét a Donch-család bírta egész 1267-ig. Az őv volt Blatinia és Szaklabonia vára Túróczenzentrón várossal együtt. Az 1267. évi kir. ítlő level szerint IV. Béla a Donch nemzetségtől eserekep átvette Arvát, Lypót és Thuruichot s ezek helyett kapták a Donchok Zsolnát, Várnát és Toplicsát.

Thuruich vára a Magister Andreas volt, melyet ez a Muhi vész után a királynak engedett át. Így egész Thuruich, kivéve néhány már létezett negy esem család, királyi joghatóság alá jutott azon stratégiai okból, hogy a király honvédelmi szempontból a várakat várjobbágyokkal megerősíthesse az esetleges újabb betérés ellen.

A kunok befogadása s a magyarok látszólagos mellözétésének idejére esik a tatar invázió, melynek okát a magyarok a kunokra háritották. A vészely nagyságának közepette megtörtént a vészhozó visszavonás a király s a nemzet között. A magyarok dítte a kunokra irányult. Kuthen kunfejedelem meggyilkoltatása fokozta a veszedelmet. A fejedelmétől megfosztott kunság a tatarhoz csatlakozott pusztítani, irtani a magyart. Az események további ismeretése a történelmhez tartozik, csupán a vész iszonyu utóhatását akarom röviden bemutatni s a gyászesemény azon epizódjait, melyek megynkben folytak le.

Alig hordozták körül a véros kardot az országban,

TÁRCSA.

Thuruichvármegye régi multjából.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcaja. —

Irtta: Bráz Béla, Thuruichvármegye levéltárosa.

(Folytatás.)

A tatár epocha.

Az előre becsátott általános közlemények ismertetése után átterek megynk tulajdonképeni történelmi szereplésére, illetve ama gyászalkalmi katasztrófa leírására, mely a honi történelemben tatarvész alatt ismeretes. A tatar epochának disteljese s drámai jelenetekben gazdag mozzanata megynkben folyt le. Habár szomorú emleket idézek is fel, de a pusztulás nagyságából s a letenni látszó diésőség romjaitól kitűnik a magyar nemzetnek még a végveszélyben is tetterje s gondviselői hivatásossága. A muhi mezon sirba dólni látszott a nemzet s koronás ura több száz vitézének veronása s öntelaladozása mellett is alg tud menekülni a nyomában szaguló halálnak veszedelmétől. Ezer vészely s ugyanannyi teelem közt egy kis provincia saslészke ad a halálra kintző koronás főnek védelmet s nyugeljet. De a vad ár réme két oldalról hőmpölyg a hon-talonna vált fejedelmek ellen.

A királyt védő hősök száma egyre fogy s a túróci Várjobbágyseg öntelaladozása elégetlen a védelemre s így a koronás fő csak rövid ideig lehetett Thuruich varainak tönkésze vendége. De lássuk az előző eseményeket:

II. Endre király négy Domonkos-szerzetest küldött

az ismeretlen Keletre, keresni Azsia rengetegeiben az ott maradt, vagy az Attila után visszazsakadt magyar töredéket. Hittküldetéséhez pályajokom hazafias missziót teljesítettek s már küldetésük a megoldás határára jutott, de a halál megakadályozta magasztos küldetésük eredményét. Csak egyikök tétetett vissza, az is azon rémhírrel, hogy kelet felől óriási vészely fenyegeti hazánkat. Julián Domonkos vészelyt nem ismerő önmegtartadással érkezett hazájába, kezében paranslevéllel Dsingsiz klán vezérétől: Batutól, melyben meghagyja, hogy Magyarországot s Rómát jön meghódítani. A vészely II. Endre idejében nem következett be, mert a scytha nemzetségtől származott tatarok vad hordája csak IV. Béla király idejében hagyta el ősi lakhelyeit s vészarádatként hőmpölygött Európa felé, elpusztítván s leigázván az utjába eső népeket. A szomszed tartományokat egymás után rabigájába gyjtíte. Sarmatia elfoglalása után rablás és gyujtogatással Ruthén és Lengyelországot és más földrészeket is hatalmába kerítette.

Ez alkalommal a kunok a tatarok dühétől üldözötve, 1239-ben Béla királyhoz követészeket küldöttek, kegyelmet esdve a királytól, hogy mivel az ellenség óriási árja ellen atyai örökségükben nem maradhatnak, fogadnak őket országukba s védelmeznek meg a tatarok ellen, feltanjánván a királynak gyujteriket s a keresztény hit elfogadását. A király kívánásukat teljesítvén, a Tiszán inneni gazdag földterületet engedte át nekik. Ezen önkéntes eljárás fokozta az eddigi elégtelenséget, mivel a király az érdemesebb magyarkat mellözte, sőt a már adott donációkat is visszavonta egyesektől. A II. Endre

részt a szövetkezeti tagoknak társadalmi és erkölcsnemesítő hatását fejegették.

A kongresszus érdemes vezetője, gróf Károlyi, az ő megnyitó beszédjében erősen hangsúlyozta, mily fejlesztő hatással van a szövetkezeti mozgalom a hajdan kiváló, de mindinkább gyengülő közposztalý erösítésére; a szövetkezeti mozgalom akadályként esupán a kezelési járulásagot említtette, ami hosszú vitát provokált, de ugyasólván szó sem esett arról, hogy mily vésez fellegek tornyosulnak egy terjedelmes, túrkevő osztályra, a kiskereskedők osztályára.

Talánhatatlán, hogy a szövetkezeti fejlődésnek, megfelelő irányban, az egyesülésre való törekvés előmozdítása által nagy hordereje van egy gazdasági, mint a társadalmi életre, kérdés azonban, hogy a szövetkezetek a jelenlegi szervezetenk mellett alkalmasak-e a kiüszített nemcs intenziók keresztülvitelére, akadályozzák-e és mennyiben az uszora terjedését s szolgálatában állanak-e igazán a humanizmusnak, midőn egy egész, foglalkozást hivatászerüleg túzó kereskedőosztalýt juttatnak a tönk szélére.

A vitaközéskán érdemleges tárgyat képezte, hogy az államnak mennyiben terjedjen a szubvenziója, illetőleg beavatkoási jogköre a szövetkezetek iránt s közös öbajegk tolmácsolják a szövetkezeteknek alapszabályaik szerinti önkormányzati jogát. Azonban megfontolandó kérdés, hogy vajjon részesíthet-e az állam erkölcsi és anyagi támogatásban olyan intézményt, mely egyrészt a segélynyújtásban nem egyetemes, másrészt pedig az állam költségvetésében esetleg deficitet eredményezhet. A szövetkezetek működése ugyanis ez ideig oda irányult, hogy deozára humanisztikus intenziójának, humanizmus csak a tagok javára terjedt, tehát exkluzivitása merő ellenmondásba jött a szövetkezeti mozgalom céljával.

A szövetkezeteknek nyújtott azon kedvezmények, melyeket adó- és szállítási költségekben élveznek, még rohamosabbá teszi a versenyt, mely a kiskereskedőkönk a fogyasztási árúknak árában és minőségében egy is feltűnően mutatkozik. De mi lesz e verseny következménye? A szövetkezetek által elvont fogyasztók számának csökkenésével, a leszorított versenytáron nem nyújthatnak majd a megélhetéshez elegendő minimális jövedelmet, az állam sok ezer adózótó polgára lesz kénytelen adójának redukálását kérni, ha ez uton existenciáját még fenntarthatja, de a legvalószínűbb esetben éppenséggel képtelen lesz adójának fizetésére.

A szövetkezeteknek tulajdonképeni célja az uszora ellemi védekezés. Ha a hitelszövetkezeteket vizsgáljuk, ezek csak megkönnyítik némileg a kölcsönszerzést, de a nép nyomorának enyhítésén vajmi keveset javítanak, mert a mai pénzügyi verseny folytán erősen fejlett pénzintézetekönk ölesőbb kamatláb mellett nem igen tudnak kölcsönt nyújtani, a pénz kezeléséhez, forgalomserü értékesítéséhez pedig sem érékük, sem kellő jártságuk nincs.

A fogyasztási szövetkezetek, amellyel, hogy a felekezeti jelleg alól mindeztideig nem tudták magukat emancipálni, érzékeny sujják a kiskereskedők osztályát, egyáltalán a szövetkezeteknek teljes reorganizációja

a pusztító vihar két helyen túrt be az országba. Az egyik mongol esorda a vereczkei szororon a másik a Liegniez mellett voltó véless útközét után a hrozinkai szororon Potta vezérlete alatt Felsőmagyarországba s elárasztotta a Vág vidékét. A nemzet zöme a Sajónál a muhi síkságon virva a halálhárcot. De hiába!

A bosszullás szellemé elkálód követet,
Hogy a szabadság szent jogát térje szét.

A serög élén küzd a király, hogy bátorságot öniszen a esüggöz seregbe.

Míg karja sebez, gyilkol, mint bingyallos,
Lona a vad tatár testén gózolat tapos,
Lona kidől, ketté törve véres kardja,
Uj kardjától száz halált oszt jobbra-balra!

A csata elvezette, a magyar serög megsemmisülve.
Vírulj, vértől dzott gyászos muhi puszta,
Hol egy nemzet dicső álmát alussza.

Az ösök nyomán baján nő az avar,
Bis szellő virja enyészéport takar,
A hírnoms hegyig rögötrő ornatrál,
A jánbor piástornép kúrte nem szél.

Hontalaná lett a király, nemzetének díszetül meg-fosztva.

Leborolta imádlak az enyészét ösvenyén,
Hontadó Múndelható, oh égi szent lény.
Küiret immár a kesere poharát,
Melygel a nagy Ég megimádt.

S ha majd e népre letekint a Teremtő,
E vérsírköböl új nemzedék túrjön elő.

volna szükkes, hogy a szövetkezetek ideális hivatásuk magaslatára emelkedjenek.

Mennyivel inkább túténnek be ideális hivatásukat, ha a közveitők lelkiismeretlen manipulációit akadályozná azaz, hogy a termelői produktumait ténnek a kiskereskedőknek hozzáférhetőbbé és ölesőbbé. Ez uton jogot nyernek a kiskereskedőkönk az árak szabályozásában, mérsékelhetnék a drágaságot és a segélykérző egyetemes volna.

Felhívjuk olvasóink, gazdánk figyelmét erre a rendkívül fontos kérdésre. Szólanak hozzát! Ugy a hogy mi a szövetkezet ügyét ferde irányban, felekezeti és nemzetiségi alapon fejlődni látjuk, attól félünk, hogy magában hordja az enyészét esírját, vagy hogy nagy bajt okoznak e szövetkezetek állami, nemzeti életünkben.

Rúcz Elek.

A jegyzők és a nép.

A jegyzői egyesülések egészeségek alapon való szervezésének eszméje élénk visszhangot keltett az ország jegyzői karában. Többször hangsúlyoztuk, mennyire szükkesnek tartjuk módot és alkalmat adni a jegyzőknek arra, hogy valódi hivatásukat a nép körül betölthessék. Ennek elérése minden módon: akár a törvényhozzás útján, akár társadalmi uton töreküdni kell.

Mindenekelőtt: szükkesnek tartjuk, hogy a nép közelbe hozzassék a jegyzőkhöz, hogy abban ne csak az állam érkeleit képviselő, adókiadó és végrehajító közeget lássa, hanem vezetőjét jóakaró barátját is találja. Erre egyik igen alkalmas mód a magánmunkáltnak a megisméjgyözö való bizása.

A magánmunkáltnak jóga anyai alkalmat ad a jegyzők részére, hogy magukat a néppel megközelítsék s ennek révén a népre nézve o jognak egy tisztességes, becsületes, szorgalmasjegyzőkre való rúlát a j.

Másik alkalmas mód, mellyel a népre, gondolközmódjának irányítására s bizalmának elnyerésére befolyást gyakorolhatunk, a népszerű előadások tartása.

Tárgyul sok minden kínálkozik, ott van például első sorban a nép öleviszonyait érlelők túrvények ismertetése és magyarázata. Szolgálatot tesznek vele az államnak, ha némely népszerűtellen túrvénnyek szükkeséggét felárjuk, a túrvénytisztolot a nép érkelesébe öljük és közvetlen szolgálatot tesznek vele magának a népeknek, amídon megövjük át atól, hogy a túrvényeket nem ismerve, annak rendelkezésébe lépten-nyomon beletűtközök.

Ott van a hazai túrtörténelm ismertetése, mellyel hazaszeretetre taníthatjuk népltnket. Ott van a gazdálkodás nagy mezejö, szoktassák és buzdítás népltnket intenzívebb és ökosabb gazdaságiakodási módra, amídon é ten a tenivalókat velük megismertöljük. A szövetkezes nagy eszméjének propagálásával pedig vagyoni s jöletet teremthetünk közsegéink lakosai között.

Hogy minő átvív befolyást lehet ilyen tárgyú előadások tartásával a népre gyakorolni, bizonyítja az alábbi eset. Egy jegyző, ki már régebbi idő óta gyakorolja

A gyászos esemény után a kegyetlen öbög megkezdé iszonyu munkáját. Újját égő falvak jeteztek.

Hol virág ó falvak s cesendes házak,
Most romfalak s füstös kőmennyeg állanak!

Ösbe borult, tehetetlen bis apák,
Karióhoz kötee várják a kinhalalt,
S mind védtelen dörözött bárdnyokat,
Bunkózza agyon a érszörnyös had.

Legborzasztóbb a szegény anyák vértanúsága,
Borult el oh ég, arcaid e kint ne léss! A
Öslopokhoz kötee, imádból gyilkolt,
A vad gyömjör munkáján fészelt az égiből,
Körörmével szelelt az élet forrásait,
Az elteie emlöt tatár nő kesse járja át.

Bajos szüz tagjain, mint vukra nem takar,
Vad kéjjel túrjöng az állatias barbár.
Emészen tüz, vagy mongol gyilkol,
Szüz éreng s hazatér szöröen halok!
A szemérem szüen érengé dicselható óhaj,
Tiszta keble a tüben vértanú részait haj.

Majd a tatár kölyök, mint kis veretek,
V-rt ontani korai bosszútól líhegnek.
A síró anygulí haddal, a hon gyermekeivel,
Mint véres jétkézszel, ugy bínnak el,
S ha a mongol fu a vércékében kifáradott,
Apja moloch karjaiba dobálja az áldozatot.
(Folyt. köv.)

a népnevelésnek ezt a köllomos és hasznos módját, egyik előadását az adófizetésről tartotta, ami bárvalevőleg a legnépszerűtlenebb tárgyak közé tartozik.

Előadása folyamán megismertette népevel az adófizetés kötelező voltát és beléjük tudta öltáni azt a meggyőződést, hogy az adófizetés hazafias kötelesség. Megmagyarázta, hogy mért van az államnak adóra szükkes s hogy mit ad az állam esérébe ezér adófizető polgárainak. És ennek az előadásnak az lett az eredménye, hogy a kérdéses közseg adókönyveit négy év óta hátralek nélkül zárták le.

Könnny ily módon a nép bizalmát és szeretetét kiérdemelték s kivívni. Ha látják, ha érzik a jegyző becsületes, önzetlen jóindulatát, ahhoz ösztönözöllog ragaszkodniök kell. Ha érzik a jegyző hasznos munkálkodását és látják annak nélkülözhetőségét, mind szorosabb és bizalmasabb, de minden esetre tisztességtudó és tisztelretölöz viszony fog köztük kialakulni. A jegyző vezető képességével és a nép köztül kimagasló értelmi képességével minden körtülmények köztül magához fogja bilencsini közsegének egész kösságát.

És ha ezt egyszer elérte, nagyon könnyű lesz a népet azon az uton vezetni előre, amely a hazaszeretethez, a családjuk szeretete és irántuk való gondos figyelemhez, túrvénytisztolothoz s azok szögim megtartásához vezet. És milyen könnyű lesz akkor a nép felkelt megmetélező, idegenből lészakodt reptöl apostolokat kigrúntni a faluból és megörüzni a népet veszedelmes tanak pusztításával. Mert a nép tisztességgel tevételetlenül. A földművelő ember a becsütelenségnek és pontosságnak a mintaképe. És erre maga a föld szoktatja, mely rostánizát nem túr s aki vele szemben kötelességét nem teljesítelte, annak nem ad bízést. Aligha van olyan jegyző, aki nem értené meg intenziókat. Szívölözé tehát meg o szerény ezikkben elmondottakat, lépjenek a eselekvés terére s meg fogják látni, hogy munkálkodásuk jutalma: a jó eredmény nem fog elmaradni.

Makay István.

A nögyelet gyűlése.

A túrvécmegjöv jöteköm nögyelet október 30 án délután félhárom órakor tartotta meg szokatlánul élénk részvételt mellett öszi rendes választmányi gyűlést, melyen, a túlvő ügyeken kívül, a nögyelet anyagi ügyekim javítása s a szegény gyermekek karcsonylaja kerütu tárgyalás alá. Részt vettek a gyűlésen Justh Ferencné gróf Batthyány Mária elnökölése mellett úv. Balassznyi Gusztávné ellenör, Fischer Arminé pénztáros, Justh Anna, úv. Soost Ottóné, Kertész Jánosné, Haas Jakabné, Lang Ernőné, Beniczky Ákosné, Erdődi Györgyné, Schönach Viktorné, Lax Adolfné, Berger Jakabné vál. tagok; számos vendég, kik köztül öt lottuk: Ughely Gusztáv, Cesepányi Sándorné, Kossuth Ella és Annát; Dóvil János útkar, Lang Ernő és Réthy Vladimír jegyzők. A választmány köszöletét el alkalommal 240 kor. segélyt, még pedig: árva gyermekeknek 98 koronát, általánudn segélykezeteknek 186 koronát, új kerénykezeteknek 130 koronát. A Beniczky Mária fél alap üzidei jutalmóját Túrvéczvármegye kir. tanfelügyölöjének kijelölése alapján Beniczky Rezső ábrámalmaj tanító és Thury Anna szemérmiai tanítóönek szavazta meg a választmány. A választmány elhatározta, hogy a nögyelet anyagi támogatására kerü levelet íntéz dr. Radnai Farkas beszercezbányai plüspöktölöz és bíró Prónay Duszóhoz. Elnökö megható melegséggel fordult végül a választmányi tagokhoz az árva gyermekek et. idei karcsonylájának mentül gazdagabb megalkotása érdekelök, mely ömpegség megtartását deczember 18-ára Zsitóváraljára határozta el. Előköszítöse és az alap megtertetésére egy — Beniczky Ákosné, Cesepányi Sándorné, Erdődi Györgyné, Kossuth Ella és Lang Ernőné tagokból alakult öt tagu bizottságot küldött ki s megkerle Schönach Viktorné, hogy ennek érdekelökben Zsitón bérköltökök.

A F. H., mint más éveken, ez alkalommal is a társadalom legmelegebb rokonszörvénre és támogatására ajánlja a nögyelet humanus vállalkozását s hasábjait készséggel nyitja meg a gyűlökönek és a nemesszivil adaközököknek az adományok nyilvános nyugtázása és közzötítésére.

A tartalmas választmányi gyűlés befejeztével a köztiszteletlen álló egyelet ölnökő a választmány tagjait és megjelölt vendégeket theára meg, amelyet páratlan szcretelretölözéssal szolgáltatót föl a megyeház termében.

Réthy Vladimír.

HIREINK.

— **Személyi hír.** Gróf Nyáry Kálmán főrendiházi tag neveléssel együtt néhány napot szentpéteri birtokán töltött.

— **József főherceg Szanatorium.** Az az országos mozgalom, mely a tüdőbetegek részére az országban több helyen Szanatorium felállítását tűzte ki célul, vármegyénkben is kedvelő fogadtatásra talált. Lapunk előző számban felsoroltuk azon helykéneket nevit, akiket a központi igazgatóság a töröczmezei helygilybizottságban való részvételé felkért. A napokban pedig Lukács György főispán, mint az igazgatóság elnöke, a következő levelet intézte Berecz Gyula kir. tanfelügyelő nejéhez:

Nagyságos
Berecz Gyuláné urasszonynak

Türöczszentmárton.

Az elnökletem alatt álló József Főherceg Szanatorium Egyesület nevében kérem, kegyeskedjek az ottani szanatoriumi helygilybizottság élére állni. Az egyesület által felkért helygilyek névsorát bessen rendelkezésre csatoltam különül. Kegyeskedjek a felsoroltakat s akiket még Nagyságos szilkségének tart, értekezletre hívni.

Az érkezőkben műköztetések az egyesület halálját tolmácsolni a szeretetteljes segítségért, melyvel örök hálaóra köteleztünk. A társág semminemű anyagi kötelezettséggel nem jár s csupán azért eszandók, hogy mindenki a maga örölménnyel a tüdőbetegek elleni küzdelemnek lelkes harcosza legyen.

Mi az egyesületnek legaktuálisabb szilksége, hogy jöteknyczdu sorsjátéka sikerüljön. Előszörben tehát a sorsjegyek terjesztését vállalják el a helygily, o mellett vegyék esztog munkaprogramja a tél folyamán valamuú mulság, mitkvelölő szilkséadás, hangverseny rendezését az alap növelésére.

Lyon irányban a helygilybizottság intervenciálhatna az ott levő egyesületeknél, melyek a tél folyamán mulatságot rendeznek.

Nagyon lekötelezsek, ha értesíteni műköztetnék, vajjon tiszteletteljes kéresemot teljesíteni kegyes lesz-e? Fogadják legmégylebb tisztelettel nyilvánítását.

Budapest, 1904. október 28.

Kész. szolgája

Ludócs

cs. és kir. kamarás,
főispán, elnök.

Mint értesülünk, a bizottság vezetésével megbízott Berecz Gyuláné urnó ezen tisztséget, a humánus ezíra való tekintettel, elfogadta és erről a helygilybizottság tagjait, valamint az igazgatóság elnökét is értesítette. Nem kételkedünk benne, hogy a töröczmezei bizottság tagjai az országos veszedelmmel szemben való harcban derokasan kövessék a maguk részét és mindent meg fognak tenni, hogy az egyesület céljaira kibocsátott sorsjegyek nagy számban elkeljenek.

— **Az Országos Magyar Szövetség** ma délelőtt Budapesten választmányi ülést tart, amelyen a titkár fog jelentést tenni az eddigi szervezkedési munkálatokról, továbbá előkésztik az első évi közgyűlés tárgyait, meghatározzák annak idejét és helyét. Egyben jelezzük, hogy a szeptember havi választmányi ülés határozatához képest a Szövetség már megkezdte a felvaszó és vita-cziklust, amelyeket ama kérdésekről rendez. amelyek az erdélyi részek nemzetiségi viszonyaival a magyarság felsőbbőségének szempontjából szorosban összefüggésben vannak. A szövetség középpontú iróadányai sikerrel a magyar publicisztika és közelet több olyan kiváló író-ésírók közreműködésével megnyerri, aki az erdélyi részek nemzetiségi viszonyaival behatóan és szakszerűen foglalkozott s a felvaszásoknak és vitáknak következő édesek sorozatát állította össze: November 5-én: Esterházy János gróf elnöki megnyitói mond. Balogh Pál „A magyarság erjeje és helyzete az erdélyi részekben” címűen felvasz. — November 12-én: Schuster Ede: A román nemzetiségi kérdés sarkpontjai. Hangy Oktáv: A pánermán türekevés különös tekintettel az erdélyi részekre. November 19-én: Ajray József dr.: A nemzetiségi bankok szerepe az erdélyi részek gazdasági életében. Ludvig Rezső dr.: A telepítés mint a magyar faj erősítésének eszköze az erdélyi részekben. — November 26-án: Réz Mihály: A nemzetiségek kulturális törekvései az erdélyi részekben a magyar faj kulturális felsőbbőségének szempontjából. Janos Benedek: Az erdélyi részi népmozgalom és a közgazdasági állapotok egymáshoz való viszony. — December 3-án: Fenyvesi Soma dr. az erdélyi részi magyarság, különösen a székelység helyzeti viszonyai. E felvaszásokat a szövetség a váci-utáni városához közgyűlési tarsalgótermében fogja megtartani. A bemenet ingyenes lesz s megjelenhetnek minden érdeklődő.

— **Körjegyzőségek szaporítása** ügyében tegnapra nyghelvitel erkezelte holnapra halasztatott el, mert új. Juth György főispán, aki hivatalos ügyekben van eljőglatva Budapesten, csak ma este érkezik vissza székhelyére.

— **Halottak napja.** A halottak iránti kegyeletet érzésnek Türoczszentmártonban, úgy mint az előző években, most is kifejezést adtak. A közös temetőben, ahol katolikusok, evangélikusok, magyarok, tótok békésen fekszenek egymás mellett, megjelent a tótok dalárdája és gyászadalokat énekel. — Znióvárjáról írja tudósítónk, hogy a znióvárjai állami tanítóképző intézet ifjúsága is lerőta a kegyelet adóját ellunyt szervezetneik sirlalmánál. Az ifjúság a tanári tosttelt vezetése alatt vonult ki a zniói sírkerthebe, ahol már ott volt tanítóképző intézet növendékei slussza örök álmát. Az ifjúság úgy az ellunyt pályatársak, mint *Akantisz* Rezső volt erdőtanácsos, valamint Somogyi Géza igazgató korán elhalt leánykájának sírjára letette koszorúját s gyászadalokat énekel. Az ünnepi gyászbeszédet *Szurokosszky* sándor meggedéves növendék mondotta.

— **Jutalmazott tanítók.** A töröczmezei jöteknony nöegyesület legutóbb tartott választmányi ülésén a kezeleste alatt levő Boniczky Mária-féle alaplóból, a kir. tanfelügyelő kijelölése alapján *Boniczky* Rezső ábrahámfői állami iskolai tanítónak és *Thury* Anna szentmáriai rón. kath. felekezeti iskolai tanítónő részére a magyar beszéd tanításában elért sikereik elismeréséül 50—50 korona jutalmat szavazott meg és ezen öszögeket a kir. tanfelügyelőnek, kiosztás végett, ki is fizette.

— **Műkedvelői előadás.** Már múlt heti számunkban említtük, hogy november hó 26-án ifj. *Juth* György főispán védnöksége alatt a F. M. K. E. javára műkedvelői szilkséadás fog tartani. Két egyfelvonásos vígjáték a *Nyír* és a *Közlegyek* fognak ez alkalommal színrre kerülni. Már előre is biztosra vesszük, hogy Türoczvármegye öszes hazafias intelligenciája egybesereglik o szilkséadásra, nemcsak mert a műkedvelők buzgó törekvése s lelkiismeretes fáradozása ezt megérdemli, de azért is, mivel a hazafias czél: a F. M. K. E., azt meg is követeli!

— **Új kávéház Türoczszentmártonban.** A főúteren levő Löwy-féle házban Eckstein Rezső új kávéházat nyitott, amely ugylászik azoknak az elemeknek a találkozó helye lesz, akik nemrégiben *Magyar polgári kaszinó*t kívántak szervezni.

— **Gyilkosság Valosán.** F. évi október 30-án 1/29 óraker este Zuzanják Ede valesai lakos Türoczszentmártonból jöve, betért „Korauz” nevű koresmába, ahol találkozik Duraj János nevű szolgával. A két illunálótt egyén zeneszó mellett mulatott egy ideig, majd valami ekeklésy miatt öszszelakoztak, mire Duraj János tenyegetések között Eimont — megvárva ellentét az udvaron és zsobekét a szintén hazafelé ballagó s mit sem sejtő Zuzanják Ede hasába döfte oly szereneséntell, hogy a szegény áldozat egy pár percz múlva iszonyu kínok között kiszervezett. A gyilkost másnap reggel elfogták és a znióvárjai kir. bírósághoz bekísérték. A meggyilkolt felesége és négy árvaia siratja.

— **Fogasztási szövegetek Felsőstuhnyán.** Felsőstuhnyán, oblon a népes németajku községben, a héten nyitották meg a fogasztási szövegeteket boltját, amely az első két napon nem kövessébb, mint 1600 kor. forgalmat mutatott föl. A szövegetek élén Holbay Lajos plebánus áll, aki nagy buzgalommal intézi a szövegetek ügyeit.

— **Magyar dobsz Ruttkán.** A „Nár. Hírsnik” ruttkai levelezőbizék enygelését lapunk előző számban külön cikkből ismertetjük. Úgy látszik, hogy a Nár. Hírsnikot az a bizonyos „Ruttkay” ur egyszerűen felütette, mert hát a ruttkai községi képviselőtestület barikimélt határozott is, de tény az, hogy Ruttkán már f. évi október hó 28-án magyarul dobtokt. És illevo adták tudtára a községnek, hogy az adókat be kell fizetni. Ezt örömmel adjuk hírrel, mint annak jelet, hogy a ruttkai előjáróság nem zárkózik el a községkéslet előtt és miután legjobban tudja, hogy Ruttkán sokan vannak, akik tótn nem tudnak, de azért adót kell fizetniük — ezt magyarul is tudtokra adja.

— **Halálkozás.** *Koleman* Mihály felsőstuhnyai állami iskolai tanítót súlyos esapás érte 14 éves *Antal* nevű fiának ellunytával. A boldogult a temesvári főgimnázium IV-ik osztályának volt szepreményű növendéke. A halál is ott érte szilkségek nagy banatára.

— **Szilkséadás Ruttkán.** A ruttkai műkedvelők ismét munkához látték és már nagyban folynak a próbák a f. hó 12-én este tartandó előadásához. Színre kerül „A sasok” című vígjáték.

— **Vállalkozóink figyelmébe.** A jánoshty-priekopai és gajtele-pribózi törvényhatóságok közotakon 6198 korona erejéig utkorlatok és kerékvelők felállítására czéljából a türoczszentmártoni államépítészeti hivatalban zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik november 7-én. Az ajánlathoz 310 korona készpénzből, vagy óvadékképes értekpapírból álló bantámpénz csatolandó.

— **Wlassics Arnold gyilkosai** ellen a vizsgálat befejeztetvén, a kir. ügyészséghez került az ügy, mely indítványát már megtette és így a végtárgyalás Huirá Lőrinc kisdinári harangozó és 19 társa ellen már fogközlebb ki lesz tűzve.

— **Nemzetiségi alapon álló kereskedelmi társaságok alapítása tilos.** Az újdéki szerb keresek. egylet mint szövegetek, az általános gazdasági híváronas lárvil, meg feladatútló tűzte ki saját tagjainak, kik csak szerb tostlettek, egyletek és intézmények, vagy szerb nük és férfiak lehetnek, anyagi segélyezését, a szerb ifjúság minél szakszerűbb nevelését, szerb könyvek kiadását, tönkrement tagok felségítést, szlakapok kiadását s a szerkesztő-bizottság kirendelését és egyleti czelokra szánt: hatagyetékek és letetek elfogadását is. A czég bejegyzésének közzétételét a czégbiztos abból az okból, hogy a szövegeteket a törvényben meghatározott kereteken túl meg nem engedett czelokat kíván szolgálni alapszabályai értelmében, megtagadta, mire az újdéki törvényes szövegeteket felosztalta. A szegedi ítéletábla az első bíróság végzését helybenhagyta, oly értelmében, hogy a „Szerb kereskedelmi egylet, mint szövegetek Újdékek” czégeknek nem a felosztalás mondatik ki és az ebből kifolyóan szilkséges további eljárás rendeltetik el, hanem ennek a czégeknek a bejegyzése tagadtatik meg, mert a tisztán és kizárólag anyagi, gazdasági érdekek jogrendjét szabályozó K. T.-nek szemleme egyáltalában kizárja, hogy kereskedelmi társaságok nemzetiségi alapon kéltkezhessenek és folytatnassák működésüket, már pedig ebből a szempontból a beteresztett alapszabályoknak szamos rendelkezése, sőt már maga a bejegyzetelni kért czég szövegében előforduló „szerb” jelző is a szövegetek czéjja tekintetében félreértésekre szolgáltatott alapot. A Kuria a napokban a határozat ellen beadott felfolyamodást hivatalból visszautasította.

— **Öngyilkosság.** Breuer Mihály ruttkai vasuti főmühelyi lakatos, állítólag reménytelen szerelmi miatt, a reggeli személyvonat elé vetette magát halottak napján. A mozdony teljesen szétmarcangolta. Magyar részvét mellett temették el. Más hírek szerint baleset áldozata lett.

— **Köszönetnyilvánítás.** A következő levelet kaptuk: Tisztelettel kerem Szerkesztő urat, sziveskedjek a F. H. legközlebbi számban közzétenni, hogy *Laifer* Nándor tanezmeret a Ruttkán, f. évi október hó 31-én megtartott próbatételezmulatság tisztja jóvedelmét: 40 koronát, az épülő ruttkai rón. kath. templom belső berendezésének költségére adományozta, mely öszszegt nyugtázva, neki ily módon is hálas köszönetemet nyilvánítom. Kiváló tisztelettel Komora János, alespercsplebános.

— **Új szultán özigartete.** E napokban új szultán özigartete került forgalomba. Csinos kis dobozokban 5 darabonként 20 fillérrét árúsítják. A özigartetező közőzés azért is örömmel fogadja ez újítást, mert így alkalma nyílik már 5 özigartete vásárlásnál is külön dobozba zárt özigartetező jutni, ami nemcsak finyáság, de özigartetező szempontból is felelete fontos, ha olyan özigartete vagy szivar érinti az ajkát, amelyet nem fogdosztak öszse idegen — esetleg tisztalán kezek.

— **Az élelmi czikkok drágulásához.** Majdnem minden élelmi czikk árának emelkedése arra kényszeríti közönségünket, hogy újabb megtakarításokról gondolkozzanak. Ez alkalomból arra emlékeztetünk, a mire gyakrabban utalunk, hogy a Kathreiner-féle Knipp-malata kávé használatával nagy megtakarítás érhető el. Sok esetben a bakavé teljesen nélkülözhető, így nem egy többlet kiadásért kárpótást nyerhottunk, a legilletélt mentes háziasszonyok különben is már igen „tisztán” Kathreiner-kávé adnak az asztalra, s amit a tapasztalat tanítja, a ki egyszer megszokta, nem akarja többé nélkülözni. Erősen elkészítve, a „Kathreiner-féle Knipp-malata kávé” ízében igen kollemes, s különbség gyermekeknek táplás és vérképző. E mellett az átvagygerjesztő kávévisz eléréséhez sokkal kevesebb tej is szilkséges, mintlha az erősen „szinező kávépótlékot” használjuk; tehát itt is van megtakarítás. Mind erezt az előnyökért természetesen csak a „valódi” Kathreiner-féle Knipp-malata kávé nyújtja. Hangsúlyozzuk azért a bevásárlásnál a Kathreiner nevet és kerjük az érvelati csomagokat Knipp páter arcképével, és ne fogadjunk el nyitva mérlegelt egyszerűen pórkótt termékeket, hogy másképen csomagolt hitvány utánzatokat.

— **A beszerzozobányai m. kir. pénzügyigaz. titóság** közhírre teszi, hogy Zólyom megye beszerzozobányai járásában fekvő Zólyompléne község területén fizetendő bór-italadó és husfogasztási adó beszedési jogát a 1905. évi január hó 1-estől 1905. évi deczeber hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás feltartásával a 1906—7. évre is, nyilvános árversés útján liaszonbörbe adatik. Az árversés a m. kir. pénzügyigaz-

gatoság hivatalos helyiségében 1904. évi november hó 15-ik napján délelőtti 10 órákor fog megtartatni. A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul: 1. A kiküldési ár évenként a bor-faladó fejében 2521 kor. 35 fillér, a huszofgyasztási adó fejében 798 kor. 75 fillér, összesen 3020 korona 10 fillérben határozatlik meg. Az írásbeli ajánlatokon a feljajánlott összegek szóval és számmal kiirandók és az árverés 1904. november 15. d. e. 10 óráig lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

Szerkesztői üzenetek.

— P. Zsion. Csak hogy már jobban van. A választó gyűlés ügyét kérem figyelemmel kísérni. — R. Zayugrócz. Tartalmis közleményét szívesen látom. A cikkek meg nagyon romokék ami nagy előny és érdem ugyan, de híreik hosszak, cikkeknek rövidiek! — Referens. Különösen találja, hogy a népszerűt tereszhez nincs szavunk. Ha eddig nem volt, lesz legközelebb. Természetes, hogy mi többet várunk meg gyökeres referenciát. Azért nem is érijük a nemzetiségi lapok nagy aggodalmat. Mi azt szeretük volna, ha a magyar tanítás nyelv mozdítlik ki. Erre meg visszatérünk, addig türelmet kérjük. — Lipotszent miklós. Ajánlatát köszönjük, de ott már van tudósítók. — Valcsa. Szíves figyelmét köszönöm.

Felirás szerkesztő: Hertzog Gyula.
Főmunkatárs: Baudi János.

Meghívó

a turóczi sörfőzde részvénytársaságnak Turóczszentmártonban, 1904. november hó 27-én d. u. 3 órákor, a Turóczszentmártoni takarékpénztár helyiségében

XI. RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgyak:

1. Előnek ad hoc s két jegyzőkönyviteleltetőnek választása.
2. Zárószámadosk megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. A két visszalepő választás. tag megválasztása.
5. A felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása.
6. Tisztes szerinti indítványok. (Az indítványokat azonban a részvénytársaság alapszabályának 16. §-a értelmében 24 órával előzetesen be ke kell jelenteni az igazgatóságnak).

Turóczszentmártonban, 1904. évi szeptember 19. Az igazgatóság.

A meghatalmazások a közgyűlés megnyitása előtt átadandók. A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárószámadosk, ugyszintén a nyereség- és veszteségjelentés, az alapszabályok 29. §-a értelmében, a közgyűlés előtt 8 napon át a gyár iróhadelyeisegeiben megtekintethők lesznek.

PERLZWEIG J. órász és ékeszerész Ruttk.
Nagy raktár arany- és ezüsttármekben, fali- és zseborákban.

Gyöngélkedő, sápadt, vérszegény gyermekek részére ajánlom az általában kedvelt és használt Lahusen-féle jód vas-csukamáj-olajat.

A legjobb és leghatasosabb csukamáj-olaj. Gyógyerejére nézve főültem minden hasonló készítményt és újabb gyógyszer. Ize fölötte finom és enyhe, miért is úgy gyermekek, mint felnöttek szívesen szedik és könnyen emésztik. Ár 3/50 kor. — A beszerzésnél tessék ügyelni a gyáros czégére: LAHUSEN gyógyszerész, Bréma. — Kapható vidéken Gazdík János gyógyszerésztárában Kórmócbányán és Toperczer Sándor gyógyszerésztárában Turóczszentmártonban.

Kiadótulajdonos: Moskóczyi Ferencazó.

1905. évi február hó 1-től az állami tanintézetek mellett üzlethelyiségek is alkalmas **jó, 4 szobás lakás** bérbé kiadó. Közelebbi ZÁNYI K. tulajdonosnál.

SVEHLA JÁNOS
kárpitos és díszítőmester buror-raktára és temetkezési vállalata Turóczszentmárton értesíti a nagydérmü közönséget, hogy üzletét folyó évi november 1-én főtér, a r. kath. templommal szemben levő Rezy nyik-féle házba helyezte át.
Szolíd árak! Pontos kiszolgálás!

Jónak, a jók az ellensége.
Tényleg a legjobb az eddig használtban levő szappan, sződa, por, stb. anyagokból vaszon és pamut ruháremek mosására, a Schicht által ujonnan felaltat

mosóikivonat,
„Asszonydicséret“
vöj-gyel, a ruha beáztatására.

- Előnyök:**
1. Az eddig szükség volt mosási időt a felére csökkenti.
 2. Fáradtságot a neyedre.
 3. A sződa használát teljesen fölösleges teszi.
 4. Mithogy tisztább, tehát tchérebb is varásolja a ruhát.
 5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, miért az alatt jogszert czéé kézeséget váltal.
 6. Rendkívül kiadóssága folytán olcsóbb, minden más mosásénál.
- Nékiözhetetlené váltik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan
„szarvas“ vagy „kulcs“
legjobb irnikidósabb s emélőfogva lepedősebb szappan. Minden karos alkatrésztől mentes. **Mindenütt kapható!**
Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ nevével és a fenti völjegyek egyikevel legyen ellátva.
Schicht György, Aussig
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szarzárfőződn

Üzletáthelyezés.
Van szerenesém a nagydérmü közönséget arról értesíteni, hogy a piacztéren volt **borbély és fodrász-termemet**

Fischer Adolf és fia vaskereskedése mellett levő, Galanda-féle házba áthelyeztem. Ezentul is főtrekvésem lesz jó, pontos és tiszta kiszolgálás által a nagybecsü közönség pártfogását kiérdemeli.
Mély tisztelettel
Szeppelfeld József
fodrász Turóczszentmártonban.

RÉTHY BELA
PEMETEFŰ CUKORKAKA
ARA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefű cukorkánál!**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozatlan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

November 2 jól rendezett lakás kiadó. Közelebbi feltételek Mitrovsky Rudolf unál Turóczszentmártonban, vagy pedig közvetlenül a háztulajdonostól tudhatók meg. **Gazdik Janos, gyógyszerész Kórmócbánya.**

Védjegy: „Horgony“.
A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller
patleka
egy hónapig bizonyult házszer mely már több mint öt év óta legutóbb fejlődésmentesülőt szernek bizonyult köszvényel, csuiznal és meghülésnel boldogszeresépen használa.
Figyelemztelés. Silány hamistványok miatt bevasárlásnál matlátsk legynék és csak olyan üveget használjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Rich ter. a gyógyszerrel ellátott dobozban van csomagolva. A dobozokban 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és üvegeiben minden gyógyszeresztáran kapható. — Főmunkat. Turók József gyógyszerésznél. Budapessten. Richter gyógyszerész és „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Előadó és orvosok is. Mindfennapi ártákláás.
Schönaich Viktor gyógyszerész tára Zníóvárálján.

PÉNZ
Előzetes költség nélkül!
4% os törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzintézettéktől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.
Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszkréten.
Bank- és magánadósságok konvertálása.
Készítünk tervezeteket különféle ujonnan alapítandó vállalatokról, valamint financirozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geologiai véleményezéseket bites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.
MELLER LAJOS és Társa
BUDAPEST, VI., Teréz-körut 32.
(Törvényszékileg bejegyzett cég.) (Válaszbélyeg.)
Magyar Nyomda Turóczszentmártonban.